

Belang van participatie van vrouwen in ICT

Het aandeel van vrouwen in de ICT-wereld is extreem laag, vergeleken met andere sectoren en vergeleken met de ICT-sector in andere landen¹. Hierdoor worden veel kansen gemist. ICT gaat ons allemaal aan en het belang zal in de toekomst alleen maar toenemen. ICT leidt tot andere processen en nieuwe diensten, tot nieuwe businessmodellen, nieuwe ketens en andere organisatievormen. Er vinden fundamentele veranderingen plaats die verstrekkende gevolgen zullen hebben voor onze samenleving en haar burgers. Het is van groot belang dat de komende jaren meer aandacht is voor de aansluiting van ICT(-ontwikkeling, -implementatie en -gebruik) met de belangen van de maatschappij en voor de maatschappelijke gevolgen van ICT. Veel meer dan nu het geval is, moeten we bij het ontwikkelen en implementeren van ICT stilstaan bij de gevolgen die de toepassing heeft voor de samenleving en individuele burgers. Voor de opgave waar we als samenleving voor staan is de inbreng en betrokkenheid van vrouwen van groot belang, daarom moeten we onze focus veel meer dan nu het geval is richten op de specifieke relatie tussen vrouw en ICT.

Participatie van vrouwen is belangrijk voor de economie: meisjes en vrouwen vormen een aanzienlijk potentieel voor bèta/technische opleidingen en functies. Op zich is het relatief kleine aantal meisjes en vrouwen in bèta en techniek niets nieuws in Nederland maar het wordt nu wel een steeds urgenter economisch probleem. De overheid verwacht namelijk een tekort van 120.000 kenniswerkers op de middellange termijn en de bèta's en technici zijn nodig om bij de Europese voorhoede te horen op het terrein van onderwijs, onderzoek en innovatie. Een andere gemiste kans is dat evenwichtig samengestelde teams beter presteren en op veranderingen kunnen inspelen. Organisaties met minimaal 3 vrouwen in het topmanagement zijn effectiever op elk van de 9 dimensies die de kwaliteit van een organisatie bepalen: werkomgeving en waarden, visie, planning en controle, leiderschap, externe oriëntatie, motivatie, competenties, accountability en innovatie. Deze hogere scores leiden concreet tot betere financiële resultaten. 3 van de 4 belangrijkste leiderschapsvaardigheden die nodig zijn om in te spelen op nieuwe trends worden significant meer door vrouwen ingezet dan door mannen: participatieve besluitvorming, inspiratie en verwachtingen managen en belonen². Bovendien wordt nu het perspectief van vrouwen onvoldoende meegenomen in de ontwikkeling van ICT. Studies tonen aan dat ICT-producten ontworpen door vrouwen gebruikersvriendelijker, eenvoudiger te bedienen, mooier, stiller en kleiner zijn. Producten ontworpen door mannen zijn meer high-tech en innovatiever³. Het is dus belangrijk dat beide sexen deelnemen aan het ontwerpproces van ICT. Tenslotte is het belangrijk voor de meisjes en vrouwen zelf. Er is een grote groep meisjes die interesse en aanleg heeft voor ICT en daar hun talenten in zouden kunnen ontwikkelen, maar er toch niet voor kiest hierin verder te gaan^{4,5}.

Dat het mogelijk is om een voldoende hoge participatiegraad te realiseren, kan aangetoond worden door naar andere landen te kijken. In bepaalde mediterrane en Aziatische landen zijn vrouwen wel goed vertegenwoordigd. Zo kiezen in Spanje, Italië, Israël, Argentinië en Portugal ongeveer evenveel meisjes als jongens na het secundair onderwijs voor een ict-opleiding. In Maleisië en Singapore bereikt dit aantal zelfs bijna 60%. Maar in Nederland, net als in de Verenigde Staten en Engeland, kiezen weinig meisjes voor een ICT-opleiding, met als gevolg dat vrouwen slechts een zeer gering deel van de functies binnen de ICT vervullen. Het is een redelijk recent fenomeen. Zo toonden meisjes twintig jaar geleden meer belangstelling voor ICT. Lang geleden werd programmeren zelfs beschouwd als een baan met een lage prioriteit en als een eenvoudige administratieve activiteit. In 1960 was 65% van de 2000 computeroperatoren vrouwelijk. Bovendien werd het werken met een computer als een ideale activiteit voor vrouwen beschouwd, omdat het schoon en licht werk was. Sindsdien is de complexiteit van computersystemen toegenomen en vereiste een computeropleiding ook kennis van logica, wiskunde en elektronische circuits. Vanaf de jaren '70 is het aantal mannen binnen de ICT toegenomen en is het genderonderscheid binnen de ict ontstaan⁵.

Literatuur:

1. Women in ICT Status and the way ahead, European Commission, January 2008
2. Women Matter study 1 & 2, Mackinsey&Company, 2007 & 2008
3. Aaltojärvi, 2009
4. Why are girls still not attracted to ICT studies and careers? Cisco juni 2009
5. Startdocument Ict-STER Gezamenlijke actie voor meisjes en ict, VHTO 2005